

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПУБЛІЧНОГО ТА ПРИВАТНОГО
ПРАВА УКРАЇНИ

УДК342.92: 35.078(477)

Качура О. А., НТУУ «КПІ»

**СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД ОРГАНІВ,
ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПРОЦЕДУРИ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ**

У статті проаналізовано суб'єктний склад органів, які здійснюють процедури адміністративної реєстрації в Україні. Зокрема, визначено, що до спеціалізованих суб'єктів варто віднести центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері державної реєстрації, серед яких Державна реєстраційна служба України, Міністерство юстиції України, Державна міграційна служба України. Серед суб'єктів, для яких адміністративні процедури державної реєстрації входять у інші їхні обов'язки, і при цьому не є профілюючими, варто виділити Президента України, Верховну Раду України, центральні органи виконавчої влади України (крім вже зазначених), місцеві адміністрації, органи місцевого самоврядування та деяких інших суб'єктів. Також до інших суб'єктів у сфері адміністративно-реєстраційних проваджень можна віднести нотаріусів. Аргументовано, що на сьогодні в Україні наявна досить велика система органів, які здійснюють адміністративні процедури державної реєстрації. За результатами дослідження визначено, що варто погодитись із пропозиціями науковців зі створення єдиної системи органів державної реєстрації, яка забезпечувала б реєстрацію більшості суб'єктів юридичних осіб. Такі реєстраційні органи повинні підпорядковуватися Міністерству юстиції України.

Актуальність дослідження суб'єктного складу адміністративно-реєстраційних проваджень полягає в тому, що на сьогодні українське

законодавство не дає вичерпної відповіді на питання – які саме суб'єкти приймають участь у адміністративно-реєстраційних провадженнях. До невирішених питань відносяться питання щодо основного органу, у компетенції якого знаходяться адміністративно-реєстраційні провадження, щодо компетенції інших державних та не державних органів у процедурах державної реєстрації, неоднозначним є питання щодо органів місцевого самоврядування як суб'єктів реєстраційної діяльності тощо.

Аналіз публікацій і досліджень. Проблемами адміністративно-реєстраційних проваджень, у тому числі й щодо визначення їх суб'єктного складу, займалися такі вчені як С. П. Баркова, Я. Є. Барц, Н. В. Галіцина, А. О. Грушанський, С. В. Лихачов, С. В. Максименко, Л. В. Машковська, К. В. Ростовська, В. В. Сенчук, С. П. Хіміч, О. А. Шершньова та інші дослідники. Проте, не зважаючи на високий рівень дослідження теми, і на сьогодні залишаються відкритими низка проблем щодо системи (складу) органів, які здійснюють процедури адміністративної реєстрації в Україні.

Мета статті полягає у тому, щоб на основі теорії адміністративного права сформулювати систему суб'єктів адміністративно-реєстраційних проваджень в Україні.

Виклад основних положень. Серед суб'єктів, які здійснюють процедури державної реєстрації, можна виділити суб'єктів, для яких процедури державної реєстрації є одним із основних їх обов'язків (спеціалізовані суб'єкти) та суб'єктів, для яких процедури державної реєстрації входять у інші їхні обов'язки.

До спеціалізованих суб'єктів варто віднести центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері державної реєстрації. Так, донедавна спеціалізованим органом у сфері державної реєстрації була Державна реєстраційна служба України, яка діяла спочатку відповідно до Указу Президента України «Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України» від 6 квітня 2011 року № 401/2011 [9], а з прийняттям Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України» від 2 липня 2014 року № 219 [10] – відповідно до вказаного Положення.

Державна реєстраційна служба України (Укрдержреєстр) визначалась як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовувалась і координувалась Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції. Укрдержреєстр реалізував державну політику з питань державної реєстрації у багатьох сферах (актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних

осіб та фізичних осіб – підприємців, договорів комерційної концесії (субконцесії), реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, громадських спілок, інших громадських формувань тощо). Отже, Укрдержреєстр був основним центральним органом виконавчої влади у сфері реалізації державної політики з питань державної реєстрації, причому до його компетенції входили також функції, подібні до реєстрації, зокрема, легалізація (об'єднань громадян, громадських спілок, інших громадських формувань), облік (надходження обов'язкових безоплатних примірників видань).

Проте Постановою Кабінету Міністрів України «Питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції» від 21 січня 2015 року № 17 [3] з метою оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції, раціонального використання бюджетних коштів та на виконання п. 9 розділу III «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року № 76-VIII [4] було ліквідовано Державну реєстраційну службу, поклавши на Міністерство юстиції завдання і функції з реалізації державної політики з основних питань державної реєстрації. При цьому було утворено комісію з ліквідації Державної реєстраційної служби, а також внесено деякі зміни до постанов Кабінету Міністрів України, що безпосередньо стосуються адміністративних процедур державної реєстрації, зокрема, у Постанову Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10 вересня 2014 року № 442 [17], якою покладено на Міністерство юстиції функції із здійснення державної реєстрації речових прав на земельні ділянки та їх обтяжень.

Слід зазначити, що хоча офіційно Укрдержреєстр ліквідовано, офіційно ця Служба продовжує свою діяльність, також чинними залишаються деякі акти, які у тій чи іншій мірі регулюють діяльність цієї Служби, насамперед Указ Президента України «Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України» від 6 квітня 2011 року № 401/2011. Отже, на сьогодні наявна колізія нормативно-правових актів у сфері адміністративних процедур державної реєстрації. Тому задля уніфікації реєстраційного та іншого законодавства України можна рекомендувати Президенту України як главі держави і Кабінету Міністрів України як вищому органу у системі органів виконавчої влади узгодити свої нормативно-правові акти у вказаних сферах.

Отже, на сьогодні згідно законодавства основним державним органом, який здійснює державну політику у сфері адміністративних

процедур державної реєстрації, є Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст України). Мін'юст України діє відповідно до Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 року № 228 [13]. Відповідно до цього Положення Мін'юст України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань державної реєстрації актів цивільного стану, з питань державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, з питань державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, з питань державної реєстрації договорів комерційної концесії (субконцесії), з питань реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади м. Києва, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності.

Зокрема, завданнями Мін'юсту України відповідно до вказаного Положення у сфері державної реєстрації є наступні: забезпечення формування та реалізація державної політики з питань державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, договорів комерційної концесії (субконцесії), реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади м. Києва, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності (підпункт 2-2 п. 3); забезпечення ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, надання у випадках, передбачених законом, інформації з нього та оприлюднення в межах, визначених законом, на офіційному веб-сайті Мін'юсту відомостей з нього (підпункт 7 п. 3); здійснення державної реєстрації нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а також інших органів, акти яких відповідно до законодавства підлягають державній реєстрації (підпункт 8 п. 3); забезпечення ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, надання інформації з нього (підпункт 17 п. 3); формування і ведення Єдиного реєстру арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України (підпункт 43 п. 3); формування і ведення Єдиного реєстру підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, встановлює форму подання

арбітражним керуючим (розпорядником майна, керуючим санацією, ліквідатором) інформації, необхідної для його ведення (підпункт 44 п. 3); забезпечення ведення Державного реєстру атестованих судових експертів та Реєстру методик проведення судових експертиз (підпункт 66 п. 3) та деякі інші.

При цьому Мініюст України у межах повноважень видає накази у сфері адміністративних процедур державної реєстрації, а також здійснює організацію і контроль за їх виконанням (п. 10 Положення про Міністерство юстиції України). Так, 16 вересня 2014 року було прийнято Закон України № 1682-VII «Про очищення влади» [18], відповідно до ст. 7 якого запроваджений Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади». Відомості про осіб, щодо яких встановлено заборону, передбачену нормами цього Закону, вносяться до Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», що формується та ведеться Міністерством юстиції України. Положення про Реєстр, порядок його формування та ведення на сьогодні затверджено Наказом Міністерства юстиції України від 16 жовтня 2014 року № 1704/5 [12] (офіційний веб-сайт – <http://ustration.minjust.gov.ua/register>).

Ще одним спеціалізованим органом у сфері державної реєстрації в Україні є Державна міграційна служба України. Зауважимо, що хоча Державна міграційна служба України діє відповідно до Положення про Державну міграційну службу України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 360 [8], офіційно також не скасовано дію Указу Президента України «Питання Державної міграційної служби України» від 6 квітня 2011 року № 405/2011 [2], яким затверджено подібне Положення про Державну міграційну службу України. Тобто наявна ще одна колізія нормативно-правових актів у сфері адміністративних процедур державної реєстрації.

Відповідно до Положення про Державну міграційну службу України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 360 Державна міграційна служба України (далі – ДМС України) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

У сфері адміністративних процедур державної реєстрації завданнями ДМС України є реалізація державної політики у сферах міграції

(імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів. Зокрема, ДМС України подає МВС для подальшого внесення Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо необхідності прийняття рішення про тимчасовий захист (припинення тимчасового захисту), веде реєстрацію осіб, яким надано такий захист; здійснює реєстрацію (зняття з реєстрації) місця проживання (перебування) фізичних осіб, веде відповідний реєстраційний облік; веде облік осіб, які отримали або які претендували на отримання статусу біженця чи особи, яка потребує додаткового захисту, осіб, які набули (припинили) громадянство України, та осіб, яким надано (скасовано) дозвіл на імміграцію в Україну, на всіх етапах проведення відповідних процедур; забезпечує підтримку функціонування Державної інформаційної системи реєстраційного обліку фізичних осіб та їх документування для створення Єдиного державного демографічного реєстру та здійснює інші повноваження у розглядуваній сфері.

До спеціалізованих суб'єктів у сфері державної реєстрації в Україні можна віднести також певних посадових осіб, зокрема, державних реєстраторів. Їх діяльність у тій чи іншій сфері адміністративних процедур державної реєстрації врегульована відповідними законами та підзаконними актами України. Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15 травня 2003 року № 755-IV [7] державний реєстратор є посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців (на сьогодні – Мін'юсту України), яка відповідно до вказаного Закону від імені держави здійснює державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Варто зазначити, що посада державного реєстратора передбачена не тільки Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців». Ст. 9 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 1 липня 2004 року № 1952-IV (в редакції Закону України від 11 лютого 2010 року № 1878-VI) [6] встановлено посаду державного реєстратора прав на нерухоме майно. Зокрема, таким державним реєстратором може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж юридичної роботи не менш як два роки. У випадку, передбаченому Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», державним реєстратором є нотаріус як спеціальний суб'єкт, на якого покладаються функції державного реєстратора прав на нерухоме майно.

Тобто окремо існують посади державного реєстратора юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та державного реєстратора речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, яким може бути і нотаріус. На наш погляд, задля уникнення неоднозначного трактування терміну «державний реєстратор» слід у Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» словосполучення «державний реєстратор» замінити в усіх відмінках на словосполучення «державний реєстратор юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців».

Серед суб'єктів, для яких адміністративні процедури державної реєстрації входять у інші їхні обов'язки, і при цьому не є профілюючими, варто виділити Президента України, Верховну Раду України, центральні виконавчої влади України (крім вже зазначених), місцеві адміністрації, органи місцевого самоврядування та деяких інших суб'єктів.

Так, Президент України як глава держави на основі та на виконання Конституції і законів України видає укази і розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України (ч. 3 ст. 106 Конституції України). Зокрема, одним із основних у сфері адміністративних процедур державної реєстрації є Указ Президента України «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» від 3 жовтня 1992 року № 493/92 [5].

Верховна Рада України, окрім прийняття законів України у сфері державної реєстрації, видає постанови розпорядчого характеру у вказаній сфері, наприклад, певні питання реєстрації фізичних осіб врегульовано у Постанові «Про затвердження положень про паспорт громадянина України, про свідоцтво про народження та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» від 26 червня 1992 року № 2503-ХІІ [14]. При цьому варто зазначити, що окремі адміністративні процедури державної реєстрації все ще врегульовано указами Президії Верховної Ради УРСР. Зокрема, на сьогодні ще чинний Указ Президії Верховної Ради УРСР «Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР» від 12 березня 1981 року № 1654-Х [19], підтвердженням чого є те, що до нього не так давно вносились зміни Законом України «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій» від 24 травня 2012 року № 4865-VI [20]. Згідно з розділом IV Указу населені пункти, які мають закріплену за ними територію і населення, що постійно проживає в них, підлягають обліку і реєстрації. Облік існуючих і реєстрація новоутворених адміністративно-територіальних

одиниць і населених пунктів у межах кожної області проводяться виконавчим комітетом відповідної обласної Ради народних депутатів. Звичайно, цей та подібні акти повинні на сьогодні застосовуватися у частині, що не суперечать законам України (ст. 3 Закону України «Про правонаступництво України»). Зокрема, вже давно немає обласних Рад народних депутатів, є обласні ради (ч. 2 ст. 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Також, якщо вести мову про ієрархію нормативно-правових актів, то укази Президії Верховної Ради УРСР більше наближені до законів України, а не до постанов Верховної Ради України як підзаконних актів – указами Президії Верховної Ради УРСР неодноразово вносились зміни у ще чинні кодекси і закони України.

Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади має досить значні повноваження у державно-реєстраційній сфері, проте звичайно сам Уряд України не здійснює адміністративні процедури державної реєстрації, а видає відповідні акти у сфері державної реєстрації, при цьому наділяючи повноваженнями відповідні органи та посадових осіб, визначаючи правовий статус держателів реєстрів, адміністраторів, реєстраторів тощо. Так, відповідно до Указу Президента України «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» державна реєстрація вказаних актів провадиться в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України. На сьогодні чинне Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731 [11].

До інших державних органів виконавчої влади, як мають ті чи інші повноваження у сфері адміністративних процедур державної реєстрації, можна віднести міністерства, служби, агентства, інспекції та інші. Наприклад, державну реєстрацію транспортних засобів здійснюють Міністерство інфраструктури України (раніше – Міністерство транспорту України, Міністерство транспорту та зв'язку України), Міністерство внутрішніх справ, Міністерство оборони та інші органи.

Також до інших суб'єктів у сфері адміністративно-реєстраційних проваджень можна віднести нотаріусів. Звичайно, нотаріуси є не тільки державні, але й приватні, проте приватні нотаріуси набувають статус державного реєстратора, зокрема, при здійсненні функцій державного реєстратора прав на нерухоме майно. При цьому відповідно до ст. 28 Закону України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 року № 3425-XII [16] приватний нотаріус зобов'язаний до початку зайняття приватною нотаріальною діяльністю укласти договір страхування

цивільно-правової відповідальності. Наділення нотаріусів повноваженнями реєстраторів здійснюється шляхом подання ними відповідних заяв. Так, відповідно до п. 8 Порядку ведення Реєстру аграрних розписок, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 року № 665 [15], наділення нотаріусів повноваженнями реєстраторів здійснюється шляхом подання ними держателеві Реєстру аграрних розписок (Міністерству аграрної політики та продовольства України) відповідної заяви, до якої додається укладений з адміністратором Реєстру (державним підприємством, що належить до сфери управління Мінагрополітики і уповноважене ним) договір про надання доступу до Реєстру. Нотаріус вважається наділеним повноваженнями реєстратора з моменту надходження до держателя Реєстру зазначеної заяви.

Крім нотаріусів, певні нотаріальні дії, що стосуються адміністративних процедур державної реєстрації, виконують інші суб'єкти. Так, реєстраторами Спадкового реєстру є: державні нотаріальні контори; державні нотаріальні архіви; приватні нотаріуси, які уклали відповідні договори і мають доступ до Спадкового реєстру через інформаційну мережу Мін'юсту; Державне підприємство «Інформаційний центр» Міністерства юстиції України (Держінформ'юст) та його філії (п. 5 Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі).

Досить неоднозначним є питання щодо органів місцевого самоврядування як суб'єктів реєстраційної діяльності. Відповідно до норми ч. 2 ст. 5 Конституції України «... Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування» органи місцевого самоврядування не належать до державних органів. Проте статус органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб багато у чому прирівняний до статусу державних органів та їх посадових осіб. Зокрема, одним з принципів місцевого самоврядування є поєднання місцевих і державних інтересів (ст. 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 4 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 червня 2001 року № 2493-III [21]). Тому на органи місцевого самоврядування покладено обов'язки щодо здійснення окремих видів адміністративних процедур державної реєстрації.

Так, відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить: здійснення заходів щодо ведення в установленому порядку єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов (підпункт 12 п. «б» ст. 30); повідомна реєстрація

в установленому порядку колективних договорів і територіальних угод відповідного рівня (підпункт 9 п. «б» ч. 1 ст. 34); реєстрація у встановленому порядку місцевих об'єднань громадян, органів територіальної самоорганізації населення, які створюються і діють відповідно до законодавства (підпункт 6 п. «б» ч. 1 ст. 38). До відання виконавчих органів міських (за винятком міст районного значення) рад належить, зокрема, здійснення заходів щодо ведення Державного реєстру виборців відповідно до закону (п. 5 ч. 2 ст. 38).

Слід зазначити, що система органів, які здійснюють державну реєстрацію, досить часто зазнає змін. Так, вже згаданою Постановою Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10 вересня 2014 року № 442 було ліквідовано Державну інспекцію сільського господарства, поклавши функції із здійснення реєстрації та обліку машин на Міністерство внутрішніх справ України. С. В. Лихачов ще у 2001 році пропонував удосконалення системи реєстраційних органів в Україні шляхом «...створення єдиної системи органів державної реєстрації, яка забезпечувала б реєстрацію всіх суб'єктів підприємницької діяльності та юридичних осіб. Всі реєстраційні органи мають підпорядковуватися єдиному органу державної влади. Ця функція може бути покладена на органи юстиції» [1, с. 13]. На наш погляд, такі пропозиції, не зважаючи на те, що вони висловлені досить давно, мають право на впровадження.

Висновки. На сьогодні в Україні наявна досить велика система органів, які здійснюють адміністративні процедури державної реєстрації. На наш погляд, варто погодитись із пропозиціями науковців зі створення єдиної системи органів державної реєстрації, яка забезпечувала б реєстрацію більшості суб'єктів юридичних осіб. Такі реєстраційні органи повинні підпорядковуватися Міністерству юстиції України.

Для більшості юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців визначено єдиний (уніфікований) порядок адміністративних процедур державної реєстрації відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців». Проте для окремих юридичних осіб передбачено дещо відмінний порядок державної реєстрації, врегульований у відповідних законах України. Але не у всіх таких законах передбачено всі аспекти, які необхідні для процедур державної реєстрації. Тому варто запропонувати законодавцю у подібних законах України передбачати бланкетні норми, на зразок: «державна реєстрація відповідних юридичних осіб здійснюється відповідно до законодавства з питань державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців з урахуванням особливостей, встановлених цим законом».

Також для уникнення неоднозначного трактування терміну «державний реєстратор» слід у Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» слово-сполучення «державний реєстратор» замінити в усіх відмінках на словосполучення «державний реєстратор юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців».

Бібліографічний список:

1. Лихачов С. В. Дозвільне провадження в адміністративному процесі [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / С. В. Лихачов ; Нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2001. – С. 13.
2. Питання Державної міграційної служби України [Текст] : Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 405/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1239.
3. Питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 17 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 6. – Ст. 127.
4. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України [Текст] : Закон України від 28 грудня 2014 року № 76-VIII // Офіційний вісник України. – 2015. – № 3. – Ст. 51.
5. Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади [Текст] : Указ Президента України від 3 жовтня 1992 року № 493/92 // Збірник указів Президента України. – 1992. – № 4. – С. 38-40.
6. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень [Текст] : Закон України від 1 липня 2004 року № 1952-IV (в редакції Закону України від 11 лютого 2010 року № 1878-VI) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 18. – Ст. 141.
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Текст] : Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
8. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 360 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 69. – Ст. 1923.
9. Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України [Текст] : Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 401/2011 [Текст] // Офіційний вісник України. – 2011. – № 28. – Ст. 1163.
10. Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України

- від 2 липня 2014 року № 219 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 54. – Ст. 1446.
11. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731 // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF>.
 12. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» [Текст] : Наказ Міністерства юстиції України від 16 жовтня 2014 року № 1704/5. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 жовтня 2014 року за № 1280/26057 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 81. – Ст. 2316.
 13. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 року № 228 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 54. – Ст. 1455.
 14. Про затвердження положень про паспорт громадянина України, про свідоцтво про народження та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон [Текст] : Постанова Верховної Ради України від 26 червня 1992 року № 2503-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 37. – Ст. 545.
 15. Про затвердження Порядку ведення Реєстру аграрних розписок [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 року № 665 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 73. – Ст. 2675.
 16. Про нотаріат [Текст] : Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.
 17. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 74. – Ст. 2105.
 18. Про очищення влади [Текст] : Закон України від 16 вересня 2014 року № 1682-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 82. – Ст. 2317.
 19. Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР [Текст] : Указ Президії Верховної Ради УРСР від 12 березня 1981 року № 1654-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1981. – № 12. – Ст. 179.
 20. Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій [Текст] : Закон України від 24 травня 2012 року № 4865-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 47. – Ст. 1829.
 21. Про службу в органах місцевого самоврядування [Текст] : Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175.

В статье проанализирован субъектный состав органов, осуществляющих процедуры административной регистрации в Украине. В частности, определено, что к специализированным субъектам следует отнести центральные органы исполнительной власти, реализующие государственную политику в сфере государственной регистрации, среди которых Государственная регистрационная служба Украины, Министерство юстиции Украины, Государственная миграционная служба Украины. Среди субъектов, для которых административные процедуры государственной регистрации входят в другие их обязанности, и при этом не являются профилирующими, стоит выделить Президента Украины, Верховную Раду Украины, центральные органы исполнительной власти Украины (кроме уже указанных), местные администрации, органы местного самоуправления и других субъектов. Также к другим субъектам в сфере административно-регистрационных производств можно отнести нотариусов. Аргументировано, что на сегодня в Украине существует достаточно большая система органов, осуществляющих административные процедуры государственной регистрации. По результатам исследования установлено, что стоит согласиться с предложениями ученых по созданию единой системы органов государственной регистрации, которая обеспечивала бы регистрацию большинства субъектов юридических лиц. Такие регистрационные органы должны подчиняться Министерству юстиции Украины.

The article analyzes the subjective part of bodies, which make procedures of administrative registration in Ukraine. In particular defined that to specialized subjects should include the central executive bodies, that implement state policy in the sphere of state registration, including the State Registration Service of Ukraine, Ministry of Justice of Ukraine, State Migration Service of Ukraine. Among the subjects for which administrative procedure of state registration included in their other responsibilities, and is not profiling, they are President of Ukraine, Verkhovna Rada of Ukraine, central bodies of executive power of Ukraine (except already mentioned), local administrations, local government bodies and Some other subjects. To other subjects in administrative and registration proceedings can be attributed notaries. Argued that today in Ukraine is quite large system of carrying out administrative procedures registration. According to the study determined, should be agree with the suggestions of scientists to create an unified system of state registration, which would provide most of the registration of legal entities. Such registry offices have to submit to the Ministry of Justice of Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20.02.2015